

Νεότης

ΜΗΝΙΑΙΑ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΚΑΙ ΕΚΚΛΗΡΟΤΑΙΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΙΣ

ΜΑΡΤΙΟΣ 1943

Τιμή φύλλου Δραχ. 300

Φιλικῆς Ἑταιρείας 11
ΠΕΙΡΑΙΕΥΣ

Περίοδος Β'

ΕΤΟΣ 7ον Ἀριθ. φύλλου 1

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Παίνοντας στή δεύτερη περίοδο.

- Ὁ Βάρδος φιλόσοφος πού πέθανε. Σ. ΛΥΓΕΡΙΝΟΥ
- Ταξίδια μέ ἀπρόοπτα. ΙΩΑΝ. ΚΛΕΙΔΑΣ
- Δύο κορίτσια δύο κόσμοι. Κ. ΔΙΑΒΑΤΗ
- Πυγολαμπίδες. Κ. ΝΙΚΗΡΑΤΟΥ
- Τό Καθῆκον. Ν. ΣΤΑΝΗ
- Ἐξέλιξις καί σκοπιμότης. Β. ΣΤΕΝΗΜΑΧΟΣ
- Γυναικεῖα στήλη ὑπό ΒΑΡΒΑΡΑΣ Β.
- Φιλία. Ποιήματα κ.τ.λ.

ΜΠΑΙΝΟΝΤΑΣ ΣΤΗ ΔΕΥΤΕΡΗ ΠΕΡΙΟΔΟ

Ἡ «Νεότης» μέ τήν ἐπανέκδοσή της δέν ἐρ-
χεται νά «πληρώσει κενόν» στό πνευματικό οί-
κοδόμημα τοῦ τόπου μας. Τό «κενόν» αὐτό εἶ-
ναι τόσο χαώδικο, οἱ ἐλλείψεις τόσο μεγάλες
καί οἱ ἀπαιτήσεις τῆς πνευματικῆς μας ζωῆς
τόσο ἀπέραντες πού ἡ φτωχή μας ἔκδοσις δέν
ἔχει τίς δυνατότητες νά τίς ἱκανοποιήσει. Ἐνα
μέρος μόνο ἀπό αὐτές θά προσπαθήσει νά «πλη-
ρώσει». Ἡ ἄβυσσος πού τόν τελευταῖο καιρό
ἔχει ἀνοίξει βαθιά στό ἐπίπεδο τοῦ πνευματικοῦ
μας στίβου, θά χρειαστεῖ μέγαρα λιθάρια καί
πολλοὺς ὀγκόλιθους γιά νά γεμίσει, πολλοί ἐπί-
μονοι ἐργάτες καί μακρόχρονοι κοπιώδικες προ-
σπάθειες θά καταβληθοῦν γιά νά ἀποκτήσει
πάλι τήν ὁμαλότητα τοῦ ἴσιου δρόμου. Ὅμως
παρ' ὅλες αὐτές τίς ἀχόρταγες ἀπαιτήσεις τοῦ
πνευματικοῦ μας δένδρου θά προσπαθήσουμε
κ' ἐμεῖς ὄχι νά τό χορτάσουμε, νά τό μεγαλώ-
σουμε, ἀλλά ἀπλᾶ καί μόνο νά τό κρατήσουμε
στή ζωῆ μέ τή φτωχή μας τροφή καί τήν πλού-
σια φροντίδα μας σάν στοργικοί γονεῖς, τροφοί
καί καλλιεργητές του. Δέ φιλοδοξοῦμε νά κλεί-
σουμε μόνοι μας καί τελειωτικά τὰ κενά τοῦ
πνευματικοῦ μας στίβου, ἐρχόμεστε μόνο νά
ρίξουμε κ' ἐμεῖς τὸ λιθαράκι μας στό χαντάκι
αὐτό, νά βοηθήσουμε μέ ὅλες μας τίς δυνάμεις
στό τελειωτικό του κλείσιμο σάν τίμιοι, ἀκούρα-
στοι ἐργάτες καί σκαπανεῖς τῶν δρόμων πού θά
ὀδηγήσουν στήν ὀλοκληρωτική πνευματική καί
καλλιτεχνική προκοπή τοῦ Πειραιᾶ. Τό παλάτι
τῶν Μουσῶν ἔχει ριμαχτεῖ στόν τόπο μας—θά
προσπαθήσουμε νά τό ξαναστηλώσουμε ὅσο κι'
ἂν αὐτό φαίνεται νά ξεπερνάει τίς δυνάμεις μας.

Μέσα στίς σημερινές δύσκολες ἀντικειμενι-
κές συνθηκές ἡ προσπάθειά μας αὐτή θά φανεῖ
στήν πρώτη ματιᾶ ἀνώφελη. Οἱ οἰκονομικές, κοι-
νωνικές καί βοιωτικές συνθηκές, στέκονται ἐμπό-

Π

T.

1711

τούς δυο αυτούς τύπους. Κι' εκείνο το περίσσεμα που το αποτελούν μερικές ανθρώπινες μονάδες που μετριώνται στα δάχτυλα, αποτελεί το αφρόγαλα, ότι υπάρχει πυκνό σε ύλη και ποιότητα, σε γεύση και ουσία ύστερα από την πολύωρη ζύμωση του βρασιμού. Την εκλεκτικότητα αυτή την αποτελούν μόνο προσωπικότητες. Είναι οι ηγέτες. Άλλοι άφαντοι κι άλλοι στο προσκήνιο. Κι ο Παλαμάς είναι ένας ηγέτης, είναι μια προσωπικότητα. Μια συνθετική προσωπικότητα ποιητού και φιλοσόφου.

«Στην Φλογέρα του Βασιληά» χρησιμοποιεί τον λόγο του που λαμποκοπά και τη σκέψη του τη νοτισμένη από το πνεύμα της γαλλικής διανοήσης. Ύμνολογεί μέσα στην άνησυχητική ατμόσφαιρα του Βυζαντίου, τη θαυμαστή συνοχή του ελληνικού πνεύματος δια μέσου των αιώνων. «Ετσι πιστοποιούσε με τον πιο θετικό τρόπο ύστερα από τα μεγαλόπρεπα φτερουγίσματα της «Ασάλευτης Ζωής» τις νιτσεικές δοξαριές του «Δωδεκάλογου του Γύφτου» και πριν να ποτραβηχτεί σε αυτοπεριουλόγησι άκρογιάλια της παιδιάστικης του ηλικίας με τους «Καύμους της Λιμονθάλασσας» πώς είχε μες στην καρδιά του την αιώνια Ελλάδα της αρχαιότητας, τη Βυζαντινή και την ψωρινή μ' όλη την όρη τους προς την ΝΟΗΣΗ και την ΑΛΗΘΕΙΑ.

Ο φιλολογικός εθνικισμός του Κωστή Παλαμά ξαναβρίσκει τις άρχες τις παγκόσμιες που ξεπερνούν τα σύνορα και που στηρίζανε τη δόξα της αρχαιότητας. Ποιητής της σκέψης, ποιητής με εικόνες και με μουσικό λεκτικό ραφινάτο ο Παλαμάς. Οι «Ίαμβοι και «Ανάπαιστοι», ο «Τάφος» μās είχανε δείξει από νωρίς το μέτρο της δονούμενης αισθητικότητάς του, ωστόσο δεν ήταν ικανοποιημένος μένοντας ο ψάλτης του έσωτέρου εγώ του, είτε κι ο βάρδος της εποχής και της φυλής του. Είχε την αξίωση να σφιχτοκλείσει στην ποιήσή του τις τάσεις του αιώνιου ανθρώπου». (Philéas Sebesque «ΝΕΑ ΖΩΗ» Απρίλιος 1926. Άλεξάνδρεια).

«Κάθε έθνος μπορεί να έχει τον εθνικό του ποιητή, λίγοι όμως είναι οι δημι-

ουργοί εκείνοι που, όπως ο Παλαμάς, χάραξαν ένα μαγικό κύκλο στην ποιητική παράδοση του τόπου των κι απ' τον κύκλο τουτο δεν βγαίνει εύκολα. Ο Παλαμικός κύκλος μένει ακατάλυτος μισόν αιώνα τώρα και παραπάνω. Είναι ένας κύκλος που κλείνει μέσα του όλα τα γνήσια έθνικά στοιχεία (και πολύ λίγα ξενικά «μπόλια» αλλά μετουσιωμένα), την προγονολατρεία, σαν ιδέα κινητήρια όχι για μιάν άπραγματοποίητη επιστροφή στ' αρχαία κλέη, αλλά για ένα ξαναζωοτάνεμα των ελληνικών ιδανικών στη σύγχρονη ζωή.» (Ι. Στογιάννης: Κωστής Παλαμάς Βραδυνή 1/3/43).

«Ο Παλαμάς ήταν ένας γερός στοχαστής, λαμπρά προσανατολισμένος στις έρευνες και τα κορίσματα της σύγχρονης επιστήμης, σ' όλα σχεδόν τα θέματα». (Σπύρος Μελάς: ο Ποιητής).

Παρακολουθεί τον άνθρωπο και το πνεύμα του, κάθε του δημιουργία, κάθε του εκδήλωση. Ο ποιητικός του λόγος δημιουργικός αγκαλιάζει την ιδέα κι αρχίζει να πλάθει ότι ποθεί, ότι δεν είναι κι ότι θάπρεπε να είναι.

Άσκητικός στην ζωή του, έχει παραστάτη δίπλα του την μεστή βιβλιοθήκη του. Είναι το μέσο της πνευματικής του ύγείας. Η βελανιδιά για να ψαλώσει πρέπει να χυθεί νερό. Ο Πλάτανος για να θεριέψει πρέπει να ρουφά άχόρταγα νερό. Ευαίσθητος και καλοπροαίρετος πάντα. Οι λεπτές κι ευαίσθητες ψυχές νοιώθουν έντονα και τις ξένες χαρές και λύπες. Όπου κι αν πετούν, όπου κι αν άρμενίζουν ή περηφάνεια ποτέ δεν τους γιομίζει με την κουφότητα της κομπορημοσύνης και του εγωισμού. Κάθε πόνο της γενιάς του είναι και δικός του πόνος. Κάθε τους χαρά είναι και δικιά του χαρά. Σαν ανθρώπινη συνισταμένη όλων των άλλων των κατά μέρος ανθρώπινων δυναμικότητων κραδαίνεται κι επηροεάζεται από τις συνιστώσες που την αποτελούν. Κάθε κραδασμός είναι κι ένας στίχος. Κάθε συλλογή του είναι και μιá δημιουργία.

Γνωρίζει πώς ο δρόμος είναι άκανθώδης κι άνηφορικός κι όμως δεν σταματά, γιατί γνωρίζει ακόμα πώς οι άθλοι υπε-

βαίνουνε πάντοτε δυσχέρειες, ανεβαίνουνε άνηφοριές, αντιμετωπίζουν την επιφυλακτικότητα, την αδιαλλαξία και την ειρωνία, φύλακες τέρατα του άντρου του κατωρθώματος. Κι ο Παλαμάς στην κρίση τότε του Δημοτικισμού με την επίθεση του Ψυχάρη και με την άπονομή του βραβείου Νόμπελ, στοικά κι άμνησίκακα στάθηκε ασάλευτος και άναστήλωσε το παρ' όλιγο άνεπανόρθωτο ξέπεσμα του Δημοτικισμού. Στην επίθεση «θ' άπαντήσα» είπε ο ποιητής, αλλά δεν άπάντησε παρά με την ευγενικά σιωπή και την μεγαλειώδη έργασία. Δεν διατάζει άλλοστε στο προχώρημα.

Ένα μόνο του κατευγάζει την ψυχή και του οδηγεί το πνεύμα. Η θέληση. Κι η θέληση ή άνθρωπίνη έχει δανειστεί από την ψυχή το βάδισμα και από την ύλη το πείσμα. Είναι ίσως μιá από τις λιγοσιές φορές που το άτελες ανθρώπινο μέρος γίνεται παράγωγο συμβολής στο καλό, στην εξέλιξη του καλού. Προχωρεί λοιπόν. Είναι ο άνηφορος μεγάλος και η κορφή ψηλή: Τον οιστηλατεί ο καρπός της υπερηφάνειας: ότι άνέβηκε ακόμα πιο ψηλά, ότι προχώρησε άκομη πιο βαθειά. Τέχνη είναι η έκφραση του ωραίου. Τα πελάγη της τέχνης δεν έχουν στερογιές και ο όρίζοντάς της δεν έχει κανένα σύγνεφο για να σκεπάσει τον ήλιο του ωραίου που καθρεφτιέται φιλόκαλα στα άτλαζωτά νερά της. Η τέχνη ξεκίνησε από την προϊστορία του ανθρώπου και γεννήθηκε μαζί με αυτόν κι από τότε άκολουθεί την τροχιά τις περιφερειάς κάποιου κύκλου, με μιá πάντα σταθερή άκτίνα που χυθεί για κέντρο της: το ωραίο και τέρμα της την άρμονία. Ξεκίνησε από κάπου κι έφτασε κάπου. Μα αυτή είναι η εικόνα. Η άλλη η περιφέρεια, ο κύκλος δεν έχει τέρμα, η μάλλον θά σταματήσει όταν σταματήσει κι η άνθρωπίνη ζωή από την επιφάνεια της γής. Ο άνθρωπος τί άλλο είναι παρά ένα μυριστόν συμβολής στον κολλοσιαίο κύκλο της Τέχνης: Κι όταν η ζωή σου δώσει κάποιο ταλέντο, είναι σά να σε πληρεξουσιοδοτεί να συμβάλεις, να δημιουργήσεις ότι σου άνέθεσε. Πρέπει να κουραστείς να εργάζεσαι συνεχώς να βαδίζεις προς τα μπρός και να σταματήσεις

τότε μόνο, όταν νοιώσεις πώς το ζωοφόρο δημιουργικό πυρ στο στέρησε αυτή ή ίδια ή ζωή που στο είχε δώσει. Την άλήθεια αυτή την είχε νοιώσει στην ζωή του ο Παλαμάς, γιαυτό και δεν σταμάτησε ποτέ να προχωρεί. Είχε νοιώσει την τέχνη κι είχε δοθεί σ' αυτή. Στην άρχή ο ένθουσιασμός, ο οίστρος, η έμπνευσις. Ύστερα η σκέψη, η μελέτη, η παρατήρηση. Έπηρεασμένος από τον Γαλλικό Παρνασσισμό πήρε το φώς του κι έπειτα το επανέδοσε στα πλήθη όχι σαν έτεροφωτο, αλλά σαν αυτόφωτο φαινόμενο.

Στην άπόδοση της ζωής έδινε τη φύση όπως του παρουσιαζόντανε, διαλέγοντας τις στιγμές τις πιο έκφραστικές, τις πιο χαρακτηριστικές. Η ζωή στάθηκε για αυτόν άστέρευτη πηγή έμπνεύσεων και συλλήψεων. Η ζωή έχει πάντα τους ήρωες, τους άθλους της και τους ξεπεσμούς της. Και τώρα άπτη ζωή σαν φάσμα που μαγνητίζει ύψώνεται η ιδέα. Πολλοί μιλούν γιαυτήν, λίγοι την έννοούν και μονάδες ελάχιστες την άκολουθούν. Ο Παλαμάς την έννόησε και την άκολούθησε. Όσοι δυσκολίες κι αν παρουσιάζει δεν την φοβάται. Έχει άσπίδα την θέληση και βάση την έλπίδα και πολεμά πάντα σαν άξιος μαχητής στις άνημπορίες της ζωής. Όσο κι αν είναι γενικά παρατηρημένο πώς ο ποιητής άντιπαθεί την πράξη ο Παλαμάς πιστεύει πώς θεωρία και πράξη δίνουν το άπαντο της ζωής. Την θεωρία την φαντάζεται σαν κάτι το τέλει, μ' αϊθέριες άρμονικές γραμμές, η έμπνευση—άγγελος, ο καθοδηγητής και φιλόσοφος της ζωής. Την πράξη την καθίζει δίπλα στη θεωρία, την θέλει ενεργητική και έντονη, τολμηρή αλλά και μετρημένη, το άπαραίτητο συμπλήρωμα της θεωρίας.

Την θεωρία μόλις την συλλαβάνουμε, την πράξη την βλέπουμε και την νοιώθουμε. Κι ο Παλαμάς άρμένισε πάντα στα άνοιχτά πελάγη της Τέχνης με τα πανιά της έμπνευσης, αλλά και με το τιμόνι της πράξης.

Στάθηκε πάντα στη ζωή ο καλός οικογενειάρχης, ο πατέρας κι ο τίμιος κι άδέκαστος αγωνιστής.

(Συνέχεια εις την 11 σελίδα)

ΕΝΑ ΤΑΞΕΙΔΙ ΜΕ ΑΠΡΟΟΠΤΑ

Ο γέρο - Μάνθος ήτανε ένα γεροντάκι 70 τουλάχιστον χρόνων που μόλις κρατιώνταν στη ζωή. Έπασχε από ασθμα πολύ δυνατό και καταλάβαινε τα τελευταία του. Ήτανε χρόνια μακαλής στη Λαμία. Άλλα η αρρώστια και η ηλικία του τον ανάγκασαν ν' αφήσει το μακάλικό του και ν' αρχίσει να ξεοδεύει απ' τα έτοιμα. Φαίνεται πως είχε παραδάκια ο γέρος, μα κανείς δεν ήξερε ούτε πόσα, ούτε πού τα είχε. Όχι βέβαια σε Τράπεζα γιατί ο γέρος δεν είχε εμπιστοσύνη σε κανένα. Ακόμη κι' η κόρη του που την είχε παντρέψει με ένα μακάλη στην Αθήνα δεν τώξερε. Φανταζόταν όμως όπως κι' ο άντρας της, ότι τα λεπτά τάχε ραμμένα στο παλιό του το γιλέκο, από το όποιο δεν αποχωριζόνταν ούτε στον ύπνο.

Ο γαμπρός του ο Άγγελης σκέφτηκε πως υπήρχε κίνδυνος, όταν θα τα τινάξει ο γέρος να κλέψουνε ξένοι το κομπόδεμα, γι' αυτό απέφασε να ξεσηκώσει με τρόπο το γέρο να τον φέρει στην Αθήνα.

—Θάταν πιο καλά για σένα πατέρα νάρθης στο σπίτι μας. Θα περνάς καλύτερα και άν, ο μη γένοιτο, πάθης τίποτα θάμαστε κοντά σου να σε περιποιηθούμε.

Με τα πολλά ο γέρος τ' απέφασε. Υπό ένα όμως όρον: όταν θα πεθάνη να τον θάψουν στη Λαμία πλάι στη μακαρίτισσα τη γυναίκα του. Ο γαμπρός κι' η κόρη του τ' όρκίστηκαν κι' ο γέρος έγκατεστάθηκε στην Αθήνα.

... Πέθανε ο γέρος. Το κομπόδεμα βρέθηκε στο γιλέκο του. Άλλα δεν ήταν τόσο βαρύ όσο το νόμιζαν οι κληρονόμοι του. Ο Άγγελης όμως ήθελε να κρατήσει τον όρο του και να θάψει τον νεκρό στη Λαμία. Άλλα έλα που τα έξοδα της μεταφοράς του νεκρού ήταν μεγάλα. Θα ξόδευαν το μεγαλύτερο μέρος του κομποδέματος. Έπρεπε να βρεθεί ένας τρόπος και ο Άγγελης σαν Έλληνας και Αθηναίος τον βρήκε. Συνεννοήθηκε μ' ένα επιθεωρητή του σιδηροδρόμου του πά-

σαρε στο χέρι κάτι τι κι' έβαλε το σχέδιο σ' ενέργεια. Ο γέρο Μάνθος θα ταξίδευε για ζωντανός!

Τον ντύσανε, του έβαλαν μια φαρδειά ρεμπουμπλικα, ένα κασκόλ στο λαιμό και μ' ένα άμαξι τον κουβάλησαν την νύχτα στον σταθμό. Περίμεναν το νυχτερινό τραίνο στο όποιο υπηρετούσε ο φίλος και σύνενοχος επιθεωρητής. Για περισσότερη ασφάλεια ανέβασαν το πτώμα στην πρώτη θέση όπου υπήρχαν περισσότερες πιθανότητες να μείνει μόνος. Τον κάθισαν σε μια γωνιά και το αντρόγυνο για οικονομία πήγε στην τρίτη θέση. Ο πεθαμένος ταξίδευε έτσι ως το Τατόι, αλλά την στιγμή που το τραίνο ξεκινούσε απ' το σταθμό κάποιος καθυστερημένος επιβάτης ανεβαίνει τρεχάτος ανοίγει την πόρτα λαχανιασμένος κι' ιδρωμένος πάει και κάθεται αντίκρυ στο γέρο.

—Παρά λίγο να το χάσω, έψιθύρισε ξεφυσώντας.

Ο νεκρός... έκοιμάτο.

Ο ταξιδιώτης όμως ζεσταινότανε πολύ μέσα στο κλειστό διαμέρισμα.

—Κύριε, ρωτά τον αντίκρυνό του, ν' άνοιξωμε λίγο το παράθυρο;

Τσιμουδιά ο... πεθαμένος.

—Έ Κύριε θα σκάσω εδώ μέσα.

Σιγή... νεκρική.

Ο επιβάτης πιάνει τον γέρο από το χέρι και τον κουνά να τον... ξυπνήσει.

Ο γέρος χάνει την ισορροπία του και κουβαριάζεται κάτω στο πάτωμα. Ο συνταξιδιώτης κάνει να τον σηκώσει και τον βλέπει νεκρό.

—Ω! Θεέ μου και τώρα; Νάρθει ο επιθεωρητής και να με βρή μ' ένα νεκρό! Ποιός τον σκότωσε; Όλοι φυσικά θα κατηγορήσουν έμένα. Τώρα;

Μια μεγάλη απόφαση. Ανοίγει την πόρτα, σηκώνει το νεκρό και τον πετά έξω στον κάμπο!...

Το τραίνο σταματά στη Λαμία. Το αντρόγυνο και ο επιθεωρητής πηγαίνουν στο διαμέρισμα της πρώτης θέσεως. Άλλα

ΔΥΟ ΚΟΡΙΤΣΙΑ - ΔΥΟ ΚΟΣΜΟΙ

Νέα ντελικάτη, έχει την άσκημιά της φτώχειας. Ψηλή, περήφανη, έχει την ωμορφιά της νεότητας, Είναι καθαρίστρια του Δήμου. Μ' ένα σκουπάκι και μ' ένα ντενεκέ σκουπίζει τα ρύθρο του πεζοδρομίου, αναπνέει τη βρώμικη σκόνη του, χορταίνει τη μυροδιά της μούχλας... Περνάει ταχτικά. Ντυμένη πάντα το ίδιο, φτωχικά. Ίσως όχι και βρώμικα. Είναι συνήθως συμμένη στην άκρη του πεζοδρομίου. Κάπου-κάπου σηκώνει το κεφάλι. Τεντώνει λίγο το σώμα της προς τα πίσω, να ξεπονέσει η μέση της από το σκύψιμο. Τότε φαίνεται καλλίτερα το πρόσωπό της: είν' ωμορφη... Ίσως.

Κάποιος περαστικός την πειράζει κι' αυτή του δείχνει τη σκούπα θυμωμένα, χωρίς να το θέλει χαριτωμένα... Κι' εκείνος ίσως άπορεί. Παραξενεύεται: φτωχιά κοπέλλα της δουλειάς, τόσο περήφανη!

—Εΐταν μικρή η κοπέλλα τούτη δώ. Έμενε σπίτι η πήγαινε σχολείο. Η ζωή ήταν δύσκολη πάντα. Η κατάσταση την έκανε άφορητη. Κι' η κοπελίτσα δε δίσταξε, πήρε τη σκούπα. Στην αρχή, τη σοκάρισε λιγάκι το επάγγελμα «σκουπιδιάρα»... Μια μέρα κάποιος της έκανε μια ενδιαφέρουσα πρόταση... Μια λέξη γατζώθηκε έμμεσα στο μυαλό της: Πόρνη. Μα από τότε της φάνηκε ωμορφότερη η «σκουπιδιάρα».

**

δεν βλέπουν παρά ένα κύριο να κινείται. Κόκκαλο κι' οι τρεις τους. Πού είν' ο γέρος; Ζωντάνευσε;

Τέλος ο επιθεωρητής παίρνει θάρρος και ρωτά τον κύριο,

— Συγγνώμη, κύριε, μήπως είδατε ένα κύριο ηλικιωμένο, με μαύρα ρούχα που έκαθόταν εκεί αντίκρυ σας;

— Βεβαίως τον... Άλλα κατέβηκε στο Τατόι!!!

Ι. ΚΛΕΙΔΑΣ

Νέα στρουμπουλή έχει την ωμορφιά της νεότητας. Κοντούλα φρεσκοβαμμένη έχει την άσκημιά του επαγγέλματός της. Είναι το φρούτο της εποχής, γυναίκα του πεζοδρομίου. Δηλαδή γυναίκα το λέει ο λόγος: είναι μόλις κοριτσάκι με σοσόνια. Μοιάζει φτωχούλα. Ντυμένη τότε μ' ένα φορέμα πάνω απ' το γόνατο, τότε με μπλουζα και φούστα πάντα στα ίδια προκλητικά μέτρα. Γελάει συνήθως, με το δυνατό, ψεύτικο χάχανο της πόρνης. Όταν καμιά φορά περνάει μόνη της, τότε είναι λίγο αλλοιώτικη. Κοιτάει χάρμου, σαν καλό κορίτσι. Περνώντας πλάι από κάποιον που φαίνεται να φυσάει ή τσέπη του, ρίχνει τη ματιά της, και μοιάζει κείνη η ματιά κείνη την ώρα, με πρόταση για μια ανταλλαγή: Είδος με είδος. Ένα καρβέλι ανταλλαγή με τα νειάτα της κοπέλλας! Γιατί όχι; Μήπως το απαγορεύει ο νόμος; Μήπως είναι μαύρη άγορά;

—Εΐταν μικρή η κοπέλλα τούτη δώ. Έμενε σπίτι η πήγαινε στη φάμπρικα. Η ζωή ήταν δύσκολη. Πάντα χροιάζαν οι γέροι. Τις γιορτάδες έβγαινε κρέας στο τραπέζι. Η κατάσταση χειροτέρευσε τη ζωή. Οι γέροι τα τίνεζαν προ πολλού. Τις γιορτάδες έβλεπε τη φασουλάδα στο τραπέζι. Η κοπέλλα κουράστηκε στη φάμπρικα. Σκόλασαν κάμποσες. Οι άλλες: «έκ περιτροπής». Αυτή σκόλασε μόνη της. Οι όμοι της πόνεσαν, το βάρος τη λύγισε. Η καρδούλα της δεν τώθελε στην αρχή. Έκλαψε πολύ, έπειτα λιγώτερο, έπειτα συνήθισε. Τώρα χαχανίζει.

—Καθένας διαλέγει κι' ένα δρόμο στη ζωή! Κάποια σκουπίζει τα πεζοδρόμια του Πειραιά... Κάποια άλλη τα λερώνει!

17—XII—42

Κ. ΔΙΑΒΑΤΗΣ

ΝΤΥΘΗΚΕΣ ΤΗΝ ΑΝΟΙΞΙ

Ντύθηκες τήν άνοιξη κι' ήρθες νά με βρῆς
μ' άνθισμένους μ' έρρανες πόθους και λου-
λουδία
— κρίνους και τριαντάφυλλα, ρόδα τῆς αύγῆς—
πού ξεπνήσαν μέσα μου τά νεκρά τραγούδια.

Ντύθηκες τήν άνοιξη κι' ήρθες με χαρά
κι' άργωσες μεταξωτές κι' άνθινες έσάρπες
κι' έγειρες στο πλαί μου τόσο τρυφερά
πού σκορπίσαν οί καύμοι κι' οί θλιμμένες
[άρπες.

Ντύθηκες τήν άνοιξη κι' ήρθες τήν αύγῆ
κι' ένα φῶς πλημμύρισε τάχαρά μου στήθη
και τερπνή και ρόδινη μιὰ γλυκειά κραυγή
φιτέρωσεν άνέλπιδα κι' ή καρδιά άναστήθη.

ΣΤ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΔΕΙΛΙΝΟ

Ο μπάτης νά, δειλά-δειλά άρχίνησε τά πνέη
Τό κῆμα παιγιδιάρικα στήν άμουδιά κυλά
Χίλια τραγούδια έρωτικά ψιθυριστά τῆς λέει
και φεύγει μακρὰ.

Μιὰ ψαροπούλα στα μικρά τά κύματα γλυ-
[τράει
Με φουσκωμένο τὸ μακρὸ και κάτασπρο πανί
Ένα γλαρόνι άδιάκοπα στα σύγνεφα πετάει
πᾶ σ' οὐρανὸ μαβύ.

Κάτω στήν έρμη άχρογιαλιά παιδάκια μαζω-
[μένα
Γέλια χρυστάλινα σκορποῦν στήν γύρω έρημιά
Έχουνε όλα τους μικρά καίκια άρματωμένα
καίκια άληθινά.

Σάν δίσκος ὁ ήλιος πύρινος στήν δύση του
[σιμώνει
Μιὰ έκκλησοῦλα μακρὰ τὸ σήμαντρο χτυπά
Έ θάλασσα ή άπέραντη για μιὰ στιγμή χθυ-
[σώνει
στοῦ ήλιου τήν ματιά.

Όλα στήν φύση σώπασαν, μονάχα ὁ μπάτης
[πνέει
Τὸ κῆμα παιγιδιάρικο στήν άμουδιά κυλά.
Χίλια τραγούδια έρωτικά ψιθυριστά τῆς λέει
και φεύγει μακρὰ.

ΚΩΣΤΑΣ ΕΛΑΤΟΣ

ΞΑΝ ΔΙΗΓΗΜΑ

ΠΥΓΟ

Είνε μιὰ φεγγαρόλουστη βρα-
δυά...

Τ' άστέρια ὀλοφώτεινα σκεπάζουν
τόν γκριζόμαυρο οὐρανὸ και σκορ-
ποῦν γύρω τήν γλυκειά άρμονία τῆς
τελειότητας πού βασιλεύει στή φύση.
Στά ήρεμα νερά τῆς λίμνης τὸ φῶς
τοῦ φεγγαριοῦ άντανაკλάτε και τὸ έ-
λαφρὸ άεράκι πού πνέει κάνει νά τρί-
ζουν τά κλαδιά πού περνά άνάμεσά
τους. . . Ἐπὸ τὸ κοντινὸ δάσος άκού-
εται τὸ γλυκὸ τραγουδι τ' άηδονιοῦ
πού τραγουδᾶ τὸν έρωτα. . . Καθι-
σμένοι σ' ένα βράχο δύο νέοι, ὁ ένας
στήν άγκαλιά τᾶλλου, λένε λόγια ά-
γάπης. . . Πλάθουν τά ὄνειρα τῆς
ένωσῆς των με παλάτια μαγικά και
ξωτικά, κι' ὀρκίζονται παντοτεινή
άγάπη.

Ένα φιλι σφραγίζει αὐτὰ τά ὄ-
νειρα. . .

Τὸ φεγγάρι πού άκούει αὐτὰ τά
λόγια γελά εἰρωνικά. . .

Τάχει άκούσει τόσες πολλές φο-
ρές νά λέγονται πού δέν πιστεύει
πιὰ πῶς εἶνε άληθινά, αλλά νομίζει
πῶς εἶνε τά συνηθεισμένα λόγια, πού
λέν οί νέοι τοῦ πλανήτη μας.

Τὸ φεγγάρι γέρνει στή δύση του κι'
ὁ ήλιος στέλνει τίς πρώτες άκτίνες
του για νά διώξουν τά στοιχειά τῆς
φύσης πού βασιλευαν στο σκοτάδι
τῆς νύκτας και νά προετοιμάσουν
τόν κόσμον για τήν ὑποδοχή τοῦ με-
γάλου τῆς βασιληᾶ.

Τὸ χρώμα τῶν ρόδων επικρατεῖ
σ' ὄλα με τήν άνατολήν τοῦ
ήλιου.

Τά πουλάκια πετοῦν χαρούμενα
ἀπὸ κλαδί σέ κλαδί στέλνοντας τά
πιὸ άγνά τους τραγούδια στον θεὸ έ-
ρωτα πού τὰ φύλαξε ὄλη τήν νύ-
χτα. . .

Τά κοπάδια τρέχουν κτυπώντας
τά κουδουνάκια τους πρὸς τά νερά
τῆς λίμνης και με τά βελάσματά τους

ΕΡΩΤΙΚΗ ΝΟΣΤΑΛΓΙΑ

ΛΑΜΠΙΔΕΣ

Κ. ΝΙΚΗΡΑΤΟΥ

εὐχαριστοῦν τῆ φύση και χαρούμενα
κάλοσορίζουν τήν έναρξη τῆς ήμέ-
ρας. . .

Μόνον οί δύο νέοι πού φιλιώντου-
σαν στο σκοτάδι κι' έπλαθαν τόσα
γλυκά ὄνειρα μόνο αὐτοί εἶνε κα-
τσουφιασμένοι κι' άντὶ νά στέλνουν
εὐχαριστίες στήν φύση και νά ὕμνουν
τόν έρωτα με γλυκά λόγια τῆς άγά-
πης χωρίζονται χωρὶς νά κυττάη ὁ
ένας τὸν άλλο, γιατί γελάστηκαν κι'
οί δυὸ για τήν έκλογή πού εἶχαν κά-
νει και με τὸ φῶς τῆς ήμέρας μόρε-
σαν νά καταλάβουν τήν πλάνη τους,
γιατί ἦσαν αὐτοί τά στοιχειά τῆς νύ-
χτας πού έδιωξαν οί πρώτες άκτίνες
τοῦ ήλιου. . .

Ο ήλιος μελαγχολικὸς ἀπὸ τὸ ὄ-
σφος του άναστενάζει, γιατί τόσον
καιρὸ κι' αὐτὸς θέλει ν' άπολαύσει
τήν γλυκειά άγκαλιά δύο έρωτευμέ-
νων και ν' άκούσει λίγα λόγια άγά-
πης, αλλά δέν μπορεῖ νά τὸ κατορθώ-
σει γιατί αὐτὸς εἶνε φωτεινὸς και δέν
μπορεῖ νά κρύψει τίς μάσκες τῶν αν-
θρώπων, και στέλνει τῆς καυτερές
του άκτίνες για νά τοὺς βασανί-
σει. . .

Οί άνθρωποι δέν μετανιώνουν
και δακρυσμένος για τήν άχαριστία
τους αὐτὴ πέρνει τὸ φῶς του και πα-
ραχωρεῖ τῆ θέση του στο σκοτάδι
για νά ξαναρθεῖ και πάλιν με μιὰ
καινούργια έλπίδα ὅτι θά καταρθώ-
σει κάποτε νά άπολαύσει αὐτὸ πού
ποθεῖ. . .

ΚΩΣΤΑΣ ΝΙΚΗΡΑΤΟΣ

Λουλούδια πού μοσχοβολοῦν στήν ὄμορφη τῆ
φύση
κι' άκούγοντας τὸν πρόσχαρο κάποιον πουλιῶν
σκοπὸ
ἐκεῖ πού μιὰ φορά παιδι σ' εἶχα πρωταγαπήσει
Μυρτούλα νᾶρθω νά σέ βρῶ και κάτι νά σοῦ
πῶ.

Στὴ ρεματιά πού τὸ στενὸ τὸ μονοπάτι πάει
στήν έκκλησοῦλα τῆ μικρῆ με τὸ χλωμὸ τὸ φῶς
θυμᾶμαι μέσα στή χαρὰ τοῦ έρωτευμένου Μάη
πόσες φορές πλανήθηκα πῶς θάμαι πάντα νιός.

Χωριὸ μου πόσο σ' αγαπῶ κοντά σου νά
μποροῦσα
τίς ὀμορφιές σου τίς πολλές νά τίς ξανά χαρῶ
νᾶμουν παιδι κι' έσένανε, Μυρτούλα, ν' αγα-
ποῦσα
τώρα πού ἔχω νά σέ δῶ τόσον πολὺ καιρὸ.

Δ. ΓΙΑΤΡΑΚΟΣ

ΘΑ ΠΕΤΑΞΟΥΜΕ

ΣΤ' ΑΠΕΡΑΝΤΑ ΤΑ ΥΨΗ...

Θά πετάξουμε στ' άπέραντα τά ὕψη
τήν εὐτυχία για νά βροῦμε στή ζωή.
'Απ' τὸ ταξίδι μας κανένας δέν θά λείψει
μήτε τὸ κεφάλι του κανείς κάτω θά σκύψει
στοὺς άλλους ανθρώπους κεί στήν έρημη Γῆ.

Καθένας μας μ' ὀρθάνοιχτα τά μάτια
τὸ μεγαλειὸ θά ξανοίγει τ' οὐρανοῦ.
Στ' άπέραντα θά βρισκόμαστε τά πλάτια
πετώντας με τά χρυσόφτερά μας τ' ἄτια
στο βασιλεῖο τῆς Σκέψης και τοῦ Νοῦ.

Και πίσω μας θά βρισκεται ή πλάνη
τῶν ανθρώπων τῆς έρημης τῆς Γῆς.
Όλα κεί κάτω σάν θάχομε πεθάνει
τὸ Μῖσος θά ζητιᾶ, μὰ δέν θά φτάνει
τήν εὐτυχία νά μολύνει τῆς ζωῆς.

Κι' εἶσι θά βροῦμε τήν καινούργια πλάση
στά γαλήνια κι' ὄρια πλάτια τ' οὐρανοῦ.
Κι' ὅταν τὸ Φῶς θαρθεῖ νά μᾶς σκεπᾶσει
τότε καθένας πρέπει νά προφτάσει
τήν εὐτυχία νά κλέψει ἀπὸ τὸ Νοῦ.

ΕΥΑΓΓ. ΑΣΠΙΩΤΗΣ

ΤΟ ΚΑΘΗΚΟΝ

Τὰ δικαιώματα καὶ αἱ ὑποχρεώσεις ἢ καθήκοντα εἶναι δύο ἔννοιαι ἀλληλένδετοι.

Κάθε ἄνθρωπος εἶναι φυσικὸν νὰ διεκδικῇ δικαιώματα, ἀλλὰ εἶναι πάλι φυσικὸν νὰ ἔχη καὶ καθήκοντα. Ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἔπεται ὅτι τὸ καθήκον πηγάζει ἐκ τοῦ δικαιώματος καὶ δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ καθήκον ἄνευ δικαιώματος.

Καθήκον λοιπὸν δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν ὅτι εἶναι μία ἐνέργεια τὴν ὁποίαν δανεισθέντες πρέπει νὰ μεταχειρισθῶμεν εἰς πρώτην ζήτησιν.

Καθήκοντα εἶναι δυνατὸν ν' ἀναλάβωμεν, ἢ ἔναντι ὀρισμένων προσώπων ἢ ἔναντι ὀρισμένων ομάδων ἢ γενικώτερον ἔναντι ὀλοκλήρου τῆς ἀνθρωπότητος. —Τοῦτο ἐξάγεται ἐκ τοῦ ὅτι ἀντίστοιχα δικαιώματα πάντες ἔχομεν, τόσον ἔναντι ὀρισμένων προσώπων ὅσον καὶ ἔναντι ὀρισμένων ομάδων ἢ γενικώτερον ὀλοκλήρου τῆς κοινω- νίας.

Πολλοὶ παραδέχονται ὅτι καθήκοντα ἔναντι ὀρισμένων ἀτόμων ἢ ομάδων δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ καθ' ὅσον ὑπαρχουσὶν τῶν καθηκόντων τούτων. ὀλοκλήρου τῆς ἀνθρωπότητος, τὰ ἄτομα καὶ αἱ ομάδες δὲν εἶναι εἰμὴ μέρος τοῦ ὅλου.

Τοῦτο κατ' ἐμὲ δὲν εἶναι ἀληθές ἢ μᾶλλον δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ συμβῇ ἐν τῇ πράξει, καθ' ὅσον πάντα τὰ μέλη τῆς ἀνθρωπότητος δὲν εἶναι τὰ αὐτά, αἱ διαφοραὶ δὲ αἰ τοπικαὶ αἱ λεγόμεναι «ἦθη καὶ ἔθιμα» ἀπαιτοῦν διάφορα καθήκοντα τοῦ ἀτόμου ὡς πρὸς ὀρισμένας ομάδας.

Διὰ τὸν ἴδιον λόγον τὸ ἄτομον δημιουργεῖ καθήκοντα ἔναντι ἄλλων ἀτόμων διάφορα τῶν καθηκόντων ἅτινα ἔχει πρὸς τὸ σύνολον ἢ πρὸς ομάδας τοῦ συνόλου.

Ἐπὶ τούτων ὑπάρχουν διαφοροὶ ἔννοιαι ὡς ἡ τοῦ ἀλτρουϊσμοῦ, ἀλληλεγγύης κτλ. αἵτινες ἐξαπλωθεῖσαι μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων ἐδημιούργησαν καθήκοντα ἅτινα τὰ ἄτομα χρωστοῦν εἰς τὸ σύνολον.

Τὰ καθήκοντα ἔναντι τοῦ συνόλου φυσικὸν εἶναι νὰ τὰ μεταχειρισθῶμεν πολλάκις καὶ ὡς καθήκοντα ἀτόμου πρὸς ἄτομον.

Εἰς τὴν ἀνωτέρω ἀρχὴν στηριζόμενοι πολλοί, ἰσχυρίζονται ὅτι δὲν πρέπει νὰ θαυμάζωμεν καὶ νὰ συγχαίρωμεν τὰ ἄτομα διὰ τὰς καλὰς αὐτῶν πράξεις. Θεωρητικῶς μὲν οἱ ἀνωτέρω σκέπτονται ὀρθῶς. Ἐν τῇ πράξει ὅμως ἡτις ἀπέχει πολὺ τῆς θεωρίας, ὅπως ὑπάρχουν ἀλτρουῖσται οὕτω ὑπάρχουσι καὶ ἐγκληματῖαι καὶ ἐπ' ὅσον τὸ ἔγκλημα τιμωρεῖται πρέπει καὶ ὁ ἀλτρουϊσμὸς νὰ ἀνταμοιβῆται.

Προσοχὴ ὅμως, ὅλαι αἱ πράξεις τῶν ἀνθρώπων δὲν διαιροῦνται εἰς ἀλτρουϊστικὰς καὶ εἰς ἐγκληματικὰς.

Ἐπὶ τούτων ὑπάρχουν καὶ πράξεις τὰς ὁποίας ὁ ἄνθρωπος ἔχει καθήκον νὰ κάμῃ διότι ἐὰν δὲν τὰς κάμῃ θὰ κατηγορηθῇ.

Διὰ τὰς τοιαύτας ἐνεργείας, ὁ κάθε ἄνθρωπος οὐτε ἄξιός ἐπαίνου εἶναι οὐτε ἄξιός κατηγορίας.

Π. ΣΤΑΝΗΣ

ΝΕΟΤΗΣ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΙΚΗ
ΚΑΙ
ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΔΟΣΙΣ

Ἐκδίδεται ὑπὸ ἐπιτροπῆς
Γραφεῖα: Φιλικῆς Ἑταιρείας (31)
ΠΕΙΡΑΙΕΥΣ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β'.
Ἔτος Ἰον Ἀριθ. φύλλου 1
Μάρτιος 1943
Τιμὴ Τεύχους Δρχ. 300
Ἔτησῖα Συνδρομῆ Δρχ. 3.500

Διευθυντὴς Τυπογραφείου
ΝΙΚ. ΒΑΦΕΙΑΔΑΚΗΣ
Φαειτέρου 45 — ΑΘΗΝΑΙ

Τὰ χειρόγραφα δημοσιεύμενα καὶ μὴ
δὲν ἐπιστρέφονται.

ΕΝΤΕΛΩΣ ΜΕΤΑΞΥ ΜΑΣ

Μὲ μεγάλη μας χαρὰ παρουσιάζουμε ἑμεῖς οἱ πρωτοπόροι νέοι τὸ περιοδικὸν «Νεότης» — στὴ δευτέρα του περίοδο — καὶ νομίζουμε ὅτι θὰ ἐκτιμηθῇ αὐτὴ μας ἢ προσπάθεια ἀπὸ τὸ ἀναγνωστικὸ κοινό τῶν νέων.

Ἡ «Νεότης» σὰν δημόσιογραφικὸ καὶ λογοτεχνικὸ ὄργανο, σωστὴ ἐπιθεώρηση, θὰ προσπαθῆσῃ ὅσο μπορεῖ ν' ἀρέσῃ καὶ σὺ τὸ πῖο μίζερο γούστο, ὅσον ἀφορᾷ τὸ περιεχόμενό της καὶ τὴν ἐμφάνισή της ...

Γενικὰ ἡ ὕλη τῆς «Νεότητος» θὰ στρέφεται γύρω ἀπ' τὴ λογοτεχνία, νομίζοντας ὅτι ἔτσι θὰ προσφέρῃ πολὺτιμες ὑπηρεσίες στὴ νέα γενιὰ τῶν λογοτεχνῶν μας, στὰ νέα ταλέντα καὶ γενικὰ σὲ κάθε καινούργια καλλιτεχνικὴ προσπάθεια.

Ὅσο φτωχὰ κι' ἂν σὰς φανῇ στὸ πρῶτο της φύλλο ἡ «Νεότης» πρέπει νὰ εἴσατε βέβαιοι, ὅτι γρηγόρα θὰ καλλιτερέψῃ, γιατί σὰν σκοπὸ μας βάλουμε τὸ κάθε καινούργιο καὶ καλύτερο.

Ἀπὸ σὰς τοὺς Νέους, μὲ τὰ ψηλὰ ἰδανικά, περιμένουμε νὰ βροῦμε τοὺς συνεχιστάς τῆς προσπάθειάς μας, τοὺς πιστοὺς φίλους στὸν λογοτεχνικὸ αὐτὸ ἀγῶνα μας, ποὺ σύμβολό του, πνοή, ἀρχὴ καὶ τέλος ἔχει τὰ Νειάτα.

ΓΙΩΡΓΟΥ ΚΑΡΑΛΗ

ΚΟΜΜΑΤΙΑ ΑΠ' ΤΙΣ ΣΕΛΙΔΕΣ ΤΟΥ

Μὲ τὸν παραπάνω τίτλο καὶ μὲ φροντίδα μερικῶν φίλων τοῦ ἐκκυκλοφόρησε ἡ πρώτη ἐκδοσις τοῦ περιοδικοῦ «Νεότης» Ἡ ἐκδοσις αὐτὴ περιέχει δεκαεξὴ ποιήματα καὶ πέντε διηγήματα τοῦ ἀ- ἐξέχαστου φίλου μας, ποὺ θὰ προσέφερε πολλὰ στὴν Λογοτεχνία ἂν δὲν αὐτοκτονοῦσε ἓνα δειλινὸ χειμωνιάτικο τοῦ 40, στὶς γραμμὰς τοῦ ἠλεκτρικοῦ στῆν Καλλιθέα. Ἡ ζωὴ γι' αὐτὸν ἦταν «γιορτάσι» γιὰ νὰ χρησιμοποιήσῃ τὴν λέξη του καὶ ὅταν ἔπαψε πιά νὰ εἶνε γιορτάσι τὴν βαρῆθηκε κι' αὐτοκτόνησε. Σὲ προσεχές μου σημείωμα θὰ σὰς ἀναφέρω ἀ- νέκδοτες σελίδες τῆς ζωῆς του.

Ν.

(Συνέχεια ἐκ τῆς 5 σελ.)

Ὁ Κωστής Παλαμᾶς σὺν πνευματικὸ στερέωμα εἶναι ὀδύνησιν ἀστὴρ ποὺ φώτισε τοὺς ἑλληνικοὺς καὶ παγκόσμιους ὀρίζοντες καὶ θεμελίωσε ἓνα ἀκόμη σκαλί γιὰ τὴν ἀναβίωση τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς αἴγλης, τοῦ ἑλληνικοῦ γενικὰ μεγαλείου ποὺ τόσο πολὺ τὸ ἔνοιωσε ὥστε ὁμολογεῖ: «Εἶμαι τόσο πατριδολάτρης ὥστε ὅλες οἱ κρίσιμες στιγμὲς τοῦ ἔθνους μας ἔχουνε ἀποτυπωθεῖ στοὺς στίχους μου».

Σάββας Αὐγερινός

ΤΑ ΔΙΚΑ ΜΑΣ

ΕΞΕΛΙΞΙΣ ΚΑΙ ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΣ

Τελευταία, πολλοί ασχολήθηκαν με το μεγάλο κοινωνικό πρόβλημα: εάν η γυναίκα πρέπει να εργάζεται. Συζητήθηκε πολύ το θέμα, απ' τις στήλες έφημερίδων και περιοδικών και όπως συμβαίνει πάντα, οι συζητήσεις έμειναν σε διαφωνία. Το πρόβλημα δεν μπορεί να λυθεί αν προηγουμένως δεν αναλυθεί. Κι' αναλύοντάς το κανείς βλέπει πως για να ολοκληρωθεί η μελέτη του, του χρειάζεται χώρος πολύς. Στα όρια όμως του χρονογραφήματος πρέπει να το αντιμετωπίσουμε έτσι: "Αν η γυναίκα που εργάζεται έξω από το σπίτι της κάνει κάτι που συμβαδίζει ή όχι με τον φυσικό της προορισμό, αν υπάρχουν περιπτώσεις που η γυναίκα μπορεί ή πρέπει να εργάζεται, μήπως αυτή που δεν πρέπει να εργάζεται, κι' όμως δουλεύει, βλάπτει τον έαυτό της, τους άλλους, το σύνολο. Κι' αν συμβαίνει το τελευταίο τί πρέπει να γίνει για να έναρμονισθεί ή εργασία της γυναίκας μέσα στο κοινωνικό, γενικότερο συμφέρον;

Ανέκαθεν, ιδιαίτερα όμως τελευταία, που η φεμινιστική κίνηση κατέκτησε πολλά, φάνηκε φανερά, πως κύριος κι' αποκλειστικός προορισμός της γυναίκας είναι το σπίτι. Οι γονείς, τ' αδελφια, ο σύζυγος, τα παιδιά, το νοικοκυριό, οι φιλένδες της, οι φτωχοί της: να ή ασχολίες της γυναίκας. Να ή δουλειές που πρέπει να κάνει αυτή. Γιατί, αν δεν ασχοληθεί ή γυναίκα μ' αυτά, το σπίτι, το νοικοκυριό γενικά, θα πάσχη μιά έλλειψη, που όσο και αν θελήσει να την αναπληρώσει μιά ξένη, μιά παραδουλεύτρα, μάταια θα προσπαθήσει.

Υπάρχει όμως και μιά κατηγορία γυναικών που πρέπει να εργάζονται. Είναι κείνες που αποτελούν το μόνο στήριγμα του έαυτού των ή των δικών τους. Αυτές όχι μόνον είναι άνεκτες στη δουλειά, μά είναι αξίες και θαυμασμού. Μεταβάλλονται σε άντρες και δουλεύουν για ό,τι δουλεύει κι' αυτός.

Δεν είναι όμως το ίδιο και για τις άλλες γυναίκες που, αν και έχουν πατέρα, αδελφό ή σύζυγο, δουλεύουν για να καλλιεργήσουν—έτσι λέν—το βιωτικό επίπεδο της οικογενείας τους. Στις σημερινές συνθήκες που ο μισθωτός δεν μπορεί να τα βγάλει πέρα με τις αποδοχές του, κάπως πιάνει το έπιχειρημα. Σε κανονικές όμως συνθήκες, που ή αποδοχές ενός μισθωτού είναι τέτοιες που να ζή άνθρωπινά, το έπιχειρημα αυτό άτωναί προστά στο άλλο που προβάλλουν οι άλλοι, απ'

το μέτωπο των νέων εκείνων, που, έφοδισμένοι με όλα τα πνευματικά και ήθικά έφοδια μένουν άνεργοι, γιατί; Γιατί οι γυναίκες έχουν πιασμένες τις θέσεις τους. Πόσοι, άμέτρητοι νέοι, θα μπορούσαν να πάψουν να είναι χωρίς δουλειά, αν ή γυναίκες άφιναν τις θέσεις που κατέχουν! Και τί άφάνταστα καλά άποτελέσματα θα είχε μιά τέτοια λύση! Η ώφέλειες, ώφέλειες συνολικά κοινωνικές, θάχαν και το άντανακλαστικό τους άποτελέσμα και ύπέρ των γυναικών. "Ας μη λησμονούμε πόσες γυναίκες μένουν στο ράφι άκριβώς γιατί λεγεώνες όλόκληρες άνδρών ούτε καν μπορούν να σκεφθούν να ένώσουν τη τύχη τους με μιά γυναίκα, μόνο και μόνο γιατί στεροφυνται τις οικονομικές προϋποθέσεις που είναι άπαραίτητες για ένα μόνιμο και βιώσιμο γάμο. Μιά έξαιρεση, κι' αυτή μόνο για συνολική σκοπιμότητα, υπάρχει: για τις δασκάλες. Διαθέτουν βλέπετε ιδιότητες που προσαρμόζονται με το έργο τους.

Άλλ' άς πάρουμε την εργαζόμενη γυναίκα σαν κεφάλαιο εργατικό κι' άς δοούμε τί άποδίδει. Βέβαια υπάρχουν γυναίκες, που σε ώρισμένες ειδικότητες είναι καλές, ίσως κι' άνώτερες απ' τους άνδρες. Η λοιπές όμως; Έπιπολαιότητες, βιασύνη, άπερισκεψία, έλλειψη πρωτοβουλίας. Να τα χαρακτηριστικά της ύπαλληλου. Υπάρχουν κι' ή έξαιρέσεις, άναμφίβολα. Μά ο κανών είναι αυτός.

Θετικά όμως κατά της εργαζόμενης γυναίκας βάλλει το άδιάσειστο έπιχειρημα της ήθικής. Έχει έλευθερία σχεδόν άπόλυτη. Και τη χρησιμοποιεί πολύ άσχημα. Μά κι' οι άνδρες δεν έχουν άπόλυτη έλευθερία και την χρησιμοποιούν πάντα καλά; Όχι, αλλά σύ, γυναίκα, είσαι ο στόχος, το θήραμα. Είσαι τόσο δυνατή να άμύνεσαι πάντα: Ο άνδρας πάντα έπιτίθεται. Μέχρι πότε έσύ θα άμύνεσαι; Οι πειρασμοί της ζωής σου είναι άπειροι. Και θάρρη στιγμή που ή λευκή σημαία θα κυματίσει στο κοντάρι της επάλξεως του φρουρίου σου, πράγμα που θα σημαίνει κατάληψη ή παράδοση με όρους ή και δίχως όρους. Η δουλειά σου, σε κάνει να γνωριστής με πολλούς. Και παρασύρεσαι εύκολώτερα. Κάποτε σου βγαίνει σε καλό. Τις περισσότερες φορές όμως:

Το πρόβλημα δεν λύεται στο χώρο ένός σημειώματος. Βασανίστε το κι' έσεις. Φιλοσοφίστε το. Και βγάλτε το συμπέρασμα σας. Το δικό μου είναι αυτό:

Έκτός από κείνες που δουλεύουν για να συντηρηθούν βασικά, εκτός από κείνες

Η ΣΤΗΛΗ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ

ΤΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΜΑΣ

Τά άσπρα μου μαλλιά κι' ή τόση πείρα της ζωής, μου δίνουν το θάρρος να σας γράφω λίγες λεξούλες, αγαπητές μου φίλες, για τα ζητηματάκια μας, που είναι τόσα πολλά, τόσο πολύπλοκα και που ή λύσεις τους δεν είναι πάντα τόσο εύκολες. Πολλά, πάρα πολλά είναι τα θέματα πάνω στα όποια μπορεί και πρέπει να ασχολείται μιά γυναίκα. Ζητήματα που της παρουσιάζονται από την ήμέρα που θα νοιώση τον έαυτό της μέχρι την πειό μακρυνή ήμέρα της ζωής της.

Μά τα πειό ουσιαώδη απ' όλα άσφαλώς είναι τα ζητήματα της καρδιάς. Και τουτο για δυό σοβαρούς λόγους. Πρωτον γιατί άπασχολούν τη γυναίκα, πάντα βέβαια, κυρίως όμως σε μιά ήλικία κατά την όποια ή γυναίκα, κορίτσι μονάχα, εύκολα παρασύρεται από τις έξωτερικές επιδράσεις, δύσκολα βρίσκει τη δύναμη ν' άμυνθεί, Είναι ή νεαρά ήλικία, κατά την όποια όταν φουντώσει το αίσθημα δύσκολα ή λογική άποπειράται, κι' όταν άποπειραθεί, δύσκολα μπορεί να νικήσει. Και δεύτερον γιατί στα ζητήματα της καρδιάς, το αίσθημα έχει ένα σοβαρό αντίπαλο: τη λογική της ίδιας της γυναίκας, των δικών τους και του κόσμου.

Μιά φίλη μου, μιά νεαρά φίλη μου, μου έμπιστεύθηκε το μυστικό της ζωούλας της. Κατά τη διάρκεια του τελευταίου πολέμου γνωρίστηκε μ' ένα έφεδρο

που προσφέρουν ύπηρεσίες άπαραίτητες στο γενικότερο συμφέρον, ή γυναίκες πρέπει να μένουν στο σπίτι, κοντά στον πατέρα και στον αδελφό, που τις έχουν ανάγκη και που θα φροντίσουν αυτοί για αυτές, κοντά στο σύζυγο, κοντά στα παιδιά. Αυτός είναι ο ύψηλός τους προορισμός, ο κοινωνικός κι' ο ήθικός. Τολάχιστον για μās εδώ, που ο «πολιτισμός» έχει συγκεκριμένο Έλληνικό περιεχόμενο κι' όπου ή έξέλιξις ποτέ δεν θα γίνει άνεκτή αν δεν συμβαδίζει με τη σκοπιμότητα.

ΒΑΣ. ΣΤΕΝΗΜΑΧΟΣ

άξιωματικό, που έκανε την αναρρωτική του άδεια. Ένα νέο παλληκάρι, εύγενικό, μορφωμένο, ήθικό, είλικρινή, τίμιο. Τόν αγάπησε πολύ. Και όταν γύρισε απ' το μέτωπο, τον γνώρισε καλλίτερα. Όλες ή άρετές κοσμοούν τον χαρακτήρα αυτού του παιδιού. Είναι όμως φτωχός. Της έδειξε άπειρες φορές δείγματα της αγάπης του, της λατρείας του. Όρφανή από μητέρα αυτή, με σκληρό πατέρα, ποτέ, μά ποτέ δεν έννοιωσε χαρά. Έκτός απ' αυτόν. Και μ' έρώτησε: Τί να κάνη; Πρέπει να ύποταχθί στη λογική «της» και να παντρευθί ένα πλούσιο νέο που τη ζήτησε σε γάμο; Η να περιμένη την ώρα που θα μπορέσει ο αγαπημένος της να την κάνη δική του. Κι' αν άργήση; Κι' αν μέχρι τότε αλλάξει αισθήματα για αυτήν;

Η άπάντηση που τις έδωσα ήταν με έπιφύλαξη.

Αν πιστεύη πως ο νέος αυτός την αγαπά ουσιαστικά και είναι τίμιος, αν νομίξη πως κοντά σ' αυτόν θα βρη την εύτυχία, ώ, τότε ή λογική «της» δεν είναι καθόλου λογική. Το συμφέρον της το ουσιαστικό δεν βρίσκεται στα λεφτά του άλλου. Μη νομίση πως στα λεφτά θα βρη την εύτυχία. Πιστεύω πως δεν πρέπει να καταστρέψη την εύτυχία της και την εύτυχία εκείνου, επειδή μπορεί ν' άργήση να την παντρευθί. Και την έρωτώ: αν τον αγαπά κι' αυτή, πως θα γνωρίσει κοντά στον πλούσιο μνηστήρα την εύτυχία, άφου θα της λείψη «ο ήλιος που φωτίζει τη ψυχή της»;

BARBARA B.

ΦΙΛΙΑ

«Σ' ένα φιλικό σπίτι, γνώρισα ένα νέο, κυριολεκτικά υπέροχο. Από τη πρώτη στιγμή με γοήτευσε. Οί τρόποι του, η όμιλία του, η συμπεριφορά του γενικά, μου φανέρωσαν ένα χαρακτήρα αληθινά διαμαντένιο. Μορφωμένος πλατείαι, με γνώσεις άπειρες, πολύγλωσσος και πολυταξιδεμένος κυριαρχούσε στη συντροφιά. Κατάλαβα πως έδειξε ιδιαίτερο ενδιαφέρον για μένα. Κολακεύτηκα γι' αυτό και δεν μούμεινε αδιάφορος. Μιλήσαμε, χορέψαμε, γελάσαμε. Όταν επρόκειτο να χωριστούμε μού ζήτησε ένα ραντεβού: ένα φιλικό τσέτ ά τσέτ, όπως μούπε. Πιστέψτε με πως έννοιωσα μια χαρά εξαιρετική και πρόσμενα με ιδιαίτερη άνυπομνησία να ξημερώση ή μέρα για να βρεθώ κοντά του. Μά, ενώ περίμενα ν' άρχιση να γράφεται ένα είδύλλιο μεταξύ μας; τι άπαγοήτευσις! Μείναμε μαζί στη γκαρσονιέρα του δύο δλόκληρες ώρες, πού τις είχα όνειρευτεί για ώρες έρωτα και φιλιών, και τι άντιμετώπησα. Συζητήσεις «περι άνέμων και ύδάτων», φιλολογία, καλλιτεχνία, ταξίδια, έντυπώσεις, κοινωνικά προβλήματα, έρωτες και πάθη κριτικαριζόμενα ειρωνικά κι' ούτε μια λέξη κών για μένα, για τά μάτια μου πού τάχουν τραγουδήσει με τά έρωτόλογά τους τόσο άντρες, ούτε μια ματιά θαυμασμού και πόθου δέν έβριξε άπάνω μου. Τό συμπέρασμα αυτού του ραντεβού μου ήταν αυτό: μ' έννοιωθε για «άνώτερη» γυναίκα και ήθελε να γίνουμε άχωριστοι «φίλοι». Μά πέστε μου Κύριε, είναι δυνατό να ύπάρχη τέτοια φιλία ανάμεσα σε μια γυναίκα κι' ένα άντρα; Είναι δυνατό;»

Αυτό τό γράμμα πήρα προχθές από μια φίλη μου και όμολογώ πως μού δίνει ένα θαυμάσιο Θέμα για τό σημερινό μου σημείωμα

Είναι δυνατό, άγαπητή μου δεσποινίς, να μπορέσουν δύο έτερόφιλοι να ένωθουν μ' ένα τέτοιο δεσμό. Με μια φιλία. Μά αυτό είναι σπάνιο. Και γι' αυτό φαίνεται αδύνατο. Όποιες ίσχυρίζονται ότι εύρηξαν ένα φίλο χωρίς έρωτα, είναι σπάνια όντα σαν τον άνθρωπο πού έπιασε τό γαλάζιο πουλί. Μπορεί ή φεμινισ-

τριες να φωνάζουν πως θά κατακτήσουν τά πάντα, μπορεί να πετύχουν θέσεις και πολιτικά δικαιώματα. Μπορεί να γίνουν πρέσβειρες όπως ή κυρία Κολλοντάι και ή ωραία Ροσλάβετς, αλλά ποτέ δέν θά κατακτήσουν αυτό τό εξαίσιο, τό μοναδικό πράγμα, τό άπάνω από τή σάρκα, πού λέγεται φιλία ενός δυνατού ανθρώπου.

Είναι σπάνιο, αν όχι αδύνατο. Πόσες κοπέλες δέν όνειρευτήκαν ένα τέτοιο φίλο; Ένα φίλο άγνό, πού να τις όδηγή, να τις βοηθή, να τις προφυλάττη απ' τις περιπέτειες, απ' όλους τους κινδύνους, να τις συντροφεύη στις χαρές και στις λύπες, να τις χαρίζη τήν εύτυχία εκείνη τή ψυχική πού άποτελεί για ένα άνεπτυγμένο άνθρωπο μια προϋπόθεση άπαραίτητη για τή πνευματική του ζωή. Όμως, βοηήτε μια στις χίλιες πού να τό πέτυχε. Κι' αν τό πέτυχε, ρωτήστε: μπόρεσε αυτή ή «φιλία» να μείνη τέτοια επί πολύ ή μήπως μετατράπηκε σ' ένα σφοδρό πάθος, σ' ένα έρωτα; Αυτό συμβαίνει τις περισσότερες φορές. Είναι βλέπετε ή ανθρώπινες αδυναμίες πού δέν άντέχουν σε τέτοιες άνωτερότητες. Χρειάζονται προϋποθέσεις πού σπάνια βρίσκονται και στους δύο. Λιγότερο στους άντρες, περισσότερο στις γυναίκες. Είναι τά πάθη πού παρασύρουν και θολώνουν σκέψεις και αισθήματα. Είναι ο άνθρωπος πού δέν είναι πλασμένος φαίνεται παρά μόνο για ό,τι άφορά τό συμφέρον του τό υλικό. Αυτό πού έχει γίνει ο άντικειμενικός σκοπός όλων μας, μάς έμποδίζει να ζήσουμε μια ζωή ανώτερη, με αισθήματα και συναισθήματα εύγενικά, με ιδανικά με όνειρα πραγματοποιημένα. Είναι πολύ δύσκολο, σχεδόν αδύνατο, δύο όντα, με αντίθετο φύλο, να νοιώθουν τους έαυτούς των να συνδέονται, χωρίς να μη αισθάνονται ότι ο ένας είναι άρσενικός κι' άλλη θηλυκό. Μά κι' αν σε ώρισμένες περιπτώσεις δημιουργηθή πραγματικά τέτοια φιλία, θά σπάση γρήγορα και ή θά μετατραπή σε έρωτα ή θά ψυχρανθή, θά χαλαρωθή και θά λυθή όριστικά, πάλι με αίτιο τον έρωτα ή τό ψυχικό κόρο.

W.

Ο ΕΑΥΤΟΣ ΜΟΥ

Κύριον άρθρον

Η έκδοσή μου

Είναι γνωστόν ότι κάθε καινούργια έκδοση πρώτ' απ' όλα πρέπει να δικαιολογήση τον σκοπό της. Έπειδή όμως εγώ δέν έχω σκοπό δέν δικαιολογώ τίποτε και εκδίδωμε παράσιτος, χωρίς να με τραβάνε μέσα σαν τον φίλο μου τό Λάκη πού εξέδιδε τήν φιλενάδα του και σαν τον Άντρέα πού έπειδή δέν είχε για να άγοράση σίτον—παρά, παρ(α)εσύρθη από μίαν σπειραν κλεφτών της έποχής. Τό άποτέλεσμα ήτο να εκδώση ή άστυνομία ένταλμα συλλήψεώς του.

«Ο ΕΑΥΤΟΣ ΜΟΥ»

Μεγάλοι έξοπλισμοί

Η γυναίκα του γνωστού συμπολίτου μας Άτυχάκη ήγόρασε χθές πέντε δωδεκάδες πιάτα και νέα σκούπα.

Τελευταία ώρα

Έπειδή είναι άρχη της έκδόσεώς μου άκόμα δέν ήρθε ή τελευταία μου ώρα. Άλλά κι' αν έβη θά περνώ καλύτερο από τώρα.

«Ο ΕΑΥΤΟΣ ΜΟΥ»

Κι' έτρωγες Φαί...

Κι' έτρωγες φαί, φαί για βραδυό κι' γάπ' άπέναντι έσέκανε κυττώ. Έτρωγες με ύρεξι κι' έπινες κρασί κι' ήσουν χαρούμενος κι' έβλεπες καρσί. Έβλεπες πού μόνος μου έσέναν εκυτοόσα κι' ήταν τόσοσ ό πόνοσ μου και τόσοσ... έπεινούσα...

Κ. Νικηράτος

Ράδιο Νεότης

Περί τής ανθρωπότητας

Ήγουν για τή σφαίρα και τό σύμπαν πού σ' αυτιά μου φύλοι ήμταν σώνει και καλά να γράφω κι' ύστερα να τά... τινάξω τά πέταλα, κι' τή ζωή μαζί με τή Ζωή, να λείψω δηλαδή ν(αυτοκτονήσω πριν... να κανονίσω τήν ύπόθεση του ράφτη και του νεκροθάφτη πού λεφτά ζητούν και σώνει με τή βία να τους δώσω κι' ύστερα άς τά κακασώσω.

Ραϋμόν Σάϋμον

Γραμμένο στο Λεύκωμα τής Νίνας, χαρισμένο στη Νίνα.

(Θά θυμάσαι)

Σου χαρίζω τό ποίημα ο Πανφίλατη Νίνα να θυμάσαι έμένα και μαζί μου τήν πείνα όταν ποιά θ' άσπρίσουν τά μαλλιά σου τά χρόνια και κοντά σου θά έχης πέντε—δέκα έγνόνα.

Στη φωτιά πού θά στέκεις και θά λές παραμύθια κάπου—κάπου θά γέρνης τό κεφάλι στα στίθια θά θυμάσαι τά νειάτα τις παλιές σου τις κρέλλες θά θυμάσαι τους φίλους τις γνωστές σου κοπέλλες

Θά θυμάσαι πολέμους θά θυμάσαι σειρήνες θά θυμάσαι έμένα και μαζί μου τις πείνες.

(ΤΖΑΜΙΑΣ)

Ἑνωτικὴ Ἱστορία σὲ συνέχεια
 ποὺ τὴν προκάλεσ' ἡ ἀνέχεια
 μίᾳ ἔμπνευσις ἦτοι
 τακτικῷ συνεργάτου μας
 ποὺ κάθεται... σὲ σίτι.

ΑΠ' ΤΗ ΓΗ ΠΑΕΙ ΣΤΟΝ ΑΡΗ
 ΜΙΑ ΓΥΝΑΙΚΑ ΚΑΙ ΦΛΕΡΤΑΡΕΙ.

Ἄφοῦ δὲν μπόρεσε στὴ γῆ νὰ εὔρη ἕνα φίλο
 ποὺ νὰ μπορέσῃ εἰς τὸ τέλος γυναίκα νὰ τὴν
 ἔκανε σύμβαση αὐτὴ μὲ ἕνα φίλο ^{πάρη}
 κι' ἀπεφάσισαν μ' ἕνα πῆδημα νὰ πάνε εἰς
 τὸν Ἄρη.
 Ἦτανε Τετάρτη, Πέμπτη ἢ Σάββατο δὲν ἐν-
 θυμοῦμαι
 ποὺ ὑλεγράφη μὲ τὸν φίλο ἢ φιλία
 ἄν καὶ τοὺς τάραζε πολὺ ἡ ἀφιλία,
 νὰ κάνουν τὸ ταξίδι τους κρυφὰ νὰ μὴν τοὺς
 δοῦμε.
 Ἐτοιμαζόντουσαν γοργά, κι' ἔφτιαχνε τουα-
 λέτα
 ἡ γυναίκα ποὺ στὸν Ἄρη θάτανε Ἀντουανέτα
 καὶ ὁ φίλος φτιάχνει φράκο
 διότι θὰ παρίστανε. στὸν Ἄρη, τὸ δράκο,
 ἦτοι τοῦ παραμυθιοῦ θάτανε τέρος
 ποὺ θὰ τοῦ πήγαινε στὸ διάβολ' ὁ πατέρας,
 διότι καθὼς θε νὰ δοῦμε
 κεὶ ἀπάνω εἰς τὸν Ἄρη
 ἄνθρωποι δὲν κατοικοῦνε
 παρὰ μόνο... γαιδάροι...

Ἀρχὴ τῆς περιπετείας
 εἰς τὸ προσεχὲς μετὰ συνεχείας.
Ραῦμὸν Σάυμον

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

- Χ.**—Τὸ σκετσάκι σου δὲν λείπει ἀπόλητα τίπο-
 τε. Στροφογυρίζεις γύρω ἀπὸ τίς ἴδιες εἰ-
 κόνες καὶ λέξεις.
- Ι.** *Παπαδόπουλος*.—Ἐχεις ταλέντο καὶ μπο-
 ρεῖς νὰ ἀποδώσῃς πολλὰ πράγματα στὴ σά-
 τυρα.
- Δίελφς**.—Χωρὶς πνεῦμα. Διάβασε σατυρικοὺς
 ποιητὰς.
- Δ.** *Παπαδίτσας*.—Πρόσεχε περισσότερο στὸ
 μέτρο.—Ὡς ἔμπνευση καλὴ καὶ γιὰυτὸ δη-
 μοσιεύεται.
- Π.** *Εὐθυμίου*.—Ἐντελῶς πρωτόλειο.
- Ι.** *Κλειδάς*.—Ἡ συνεργασία σου καλὴ καὶ δη-
 μοσιεύεται. Στείλτε μας κι' ἄλλη. Περᾶστε
 ἀπ' τὰ γραφεῖα μας νὰ σὲ γνωρίσουμε.
- ΤΖΑΜΙΑ** (ἐνταῦθα). «Τὸ πανεπιστήμιό σου»
 μεγάλο γιὰ τὴ σημερινή μας Νεότητα. Τὸ
 «θὰ θυμᾶσαι» καλὸς θὰ δημοσιευθῇ.

Δῶρον

Ἦθελα μικροῦλα μου
 κάτι νὰ σὲ χαρίσω
 κάτι γιὰ ἀνάμνηση
 καὶ νὰ σὲ φιλήσω.
 Πλὴν ὅμως ἔσπας' ἄδικα
 ὀδόλιος τὸ κεφάλι
 γιὰ νὰ σοῦ βρῶ τὸ πιόμορφο
 μέσ' τὸν ντουινιά πετραδί,
 κι' ἔβγαλα τὴν ἀπόφαση
 μιὰ κεῖσαι σὺ στολίδι
 νὰ σοῦ χαρίσω ὁμορφο
 κι' ὠραῖο δαχτυλίδι.
 Ἐπειδ' ὅμως εἶναι κρίση
 καὶ λεφτὰ πολλὰ δὲν ἔχω
 χύνω δάκρυα σὰν βροῦση
 καὶ στο τέλος δὲν ἀντέχω
 ἔρχομαι νὰ σὲ μιλήσω
 κι' ἀντὶ δώρου ὁ καυμένος
 γιὰ νὰ σὲ γλυκοφυλήσω.
Καὶ μοῦ εἶπες ὠυμένα :
 —φύγε δὲ σὲ θέλω ἄγῳ
 ὅταν εἶσαι σὺ τσιγκούνης
 καὶ λεφτὰ πολλὰ δὲν ἔχεις
 ἄδικ' ἀπὸ πίσω μου θὰ τρέχεις.—

Ἡ πρώτη ἐντολὴ πρὸ δίνει τὸ βιβλιά-
 ριο τῶν ὁδηγιῶν τοῦ κομμουνισμοῦ εἶνε
 νὰ ὑποσηριζῶνται ὅλες οἱ φιλελεύθερες
 καὶ ριζοσπαστικὲς τάσεις, ποὺ στρέφον-
 ται ἐναντίον τῆς ὑφισταμένης τάξεως.
 Μετὰ τὴν ἐπιτυχία ὅμως, εὐθύς ἀπὸ τὴν
 ἄλλη μέρα, νὰ κτυπιοῦνται οἱ νέοι ἀρη-
 γοὶ καί—ὑπὸ τὸ πρόσχημα τῆς δημοκρα-
 τίας καὶ τῆς προόδου, νὰ ἐγκαθίσταται,
 ἀντὶ αὐτῶν μία «κομμουνιστικὴ δικτα-
 τορία.

Οὐῖνστον Τσῶρταιλ

3 Μαΐου 1931